

Sygn. akt III AUa 181/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lipca 2016 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Maria Pietkun (spr.)

Sędziowie: SSA Monika Kiwiorska-Pająk

SSA Elżbieta Kunecka

Protokolant: Robert Purchalak

po rozpoznaniu w dniu 20 lipca 2016 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku **A. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.**

o wysokość emerytury i wysokość kapitału początkowego

na skutek apelacji A. G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 4 grudnia 2015 r. sygn. akt VII U 1613/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I. i poprzedzające go decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 30 czerwca 2015 roku i 10 września 2015 roku, w ten sposób, że nakazuje przeliczyć wysokość kapitału początkowego wnioskodawcy i emeryturę przy przyjęciu do ustalenia wysokości kapitału początkowego dalszej podstawy wymiaru składek za okres od 1 października 1970 roku do 14 października 1970 roku w kwocie 163,20 zł oraz za okres od 2 listopada 1970 roku do 31 grudnia 1970 roku w kwocie 3.176 zł;

II. oddala dalej idącą apelację.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Świdnicy wyrokiem z dnia 4 grudnia 2015 r. wyrokiem z dnia 4 grudnia 2015 r. oddalił odwołanie wnioskodawcy A. G. od decyzji strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 30 czerwca 2015 r. i 10 września 2015 r. odmawiających przeliczenia wysokości kapitału początkowego i emerytury oraz nie obciążył wnioskodawcy kosztami procesu.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 26.05.2015 r. wnioskodawca złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Do wniosku dołączył świadectwo z dnia 26.10.1970 r. wydane przez Przedsiębiorstwo (...) w którym stwierdza się, że wnioskodawca był zatrudniony w w/w Przedsiębiorstwie od 02.09.1969 r. do 14.10.1970 r. oraz świadectwo pracy z dnia 08.12.1994 r. wydane przez Kopalnię (...) w W., którym stwierdza się, że wnioskodawca był zatrudniony

w okresie od 02.11.1970 r. do 05.06.1977 r. Decyzją z dnia 29.06.2015 r. strona pozwana ustaliła A. G. wartość kapitału początkowego na dzień 01.01.1999 r. w wysokości 26 540,91 zł. Do ustalenia wartości kapitału przyjęto okresy składkowe w wymiarze 3 lat 8 miesięcy i 17 dni.

Decyzją z dnia 30.06.2015 r. strona pozwana na podstawie przepisu art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych po rozpatrzeniu wniosku z dnia 26.05.2015 r. przyznała wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 09.06.2015 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Kwota emerytury wyniosła 364,65 zł.

Zaskarżoną decyzją z dnia 10.09.2015 r. strona pozwana ustaliła wnioskodawcy wartość kapitału początkowego na dzień 01.01.1999 r. w kwocie 26 634,32 zł.

Wnioskodawca pobiera emeryturę rolniczą do której ustalenia przyjęto wyłącznie okresy pracy w gospodarstwie rolnym.

Przy tak poczynionych ustaleniach Sąd Okręgowy przyjął, że odwołanie A. G. nie zasługuje na uwzględnienie.

Wnioskodawca domaga się uwzględnienia do kapitału początkowego wynagrodzenia uzyskiwanego w Przedsiębiorstwie (...) gdzie pracował jako pomocnik wiertacza ze stawką wynagrodzenia 5,70 zł /h oraz wynagrodzenia uzyskiwanego w okresie zatrudnienia w Kopalni (...) ze stawką wynagrodzenia wynosiła 102zł za dn. lub 116 zł w akordzie. Nadto wniósł o uwzględnienie okresu zatrudnienia w gospodarstwie rolnym rodziców w charakterze domownika i we własnym gospodarstwie w okresie od 15.10.1970 r. do 30.10.1970 r. i od 06.06.1973 r. do 31.12.1977 r.

W odwołaniu od decyzji z dnia 30.06.2015 r. wnioskodawca wniósł uwzględnienie do stażu ubezpieczeniowego okresu nauki w (...) Szkole (...) oraz do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego stanowiącego podstawę wymiaru emerytury wynagrodzenia za okres zatrudnienia w Kopalni (...) w W. za miesiące listopad i grudzień 1970 r. w kwocie 7300 zł oraz za maj i czerwiec 1973 r. w kwocie 5301 zł za każdy miesiąc oraz uwzględnienia do stażu ubezpieczeniowego okresu pracy w czasie nauki w (...) Szkole (...) od 1963 r. do 1966 r. oraz okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców i własnym gospodarstwie rolnym.

Strona pozwana do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego stanowiącego podstawę obliczenia emerytury, przyjęła wynagrodzenie jakie wnioskodawca uzyskiwał w w/w okresach zatrudnienia w wysokości minimalnego wynagrodzenia wobec nie przedstawienia dowodów na okoliczność wysokości uzyskiwanego wynagrodzenia w w/w okresie.

W ocenie Sądu Okręgowego, brak jest podstaw by za sporne okresy zatrudnienia w szczególności za okresy zatrudnienia od 01.10.1970 r. do 14.10.1970 r. oraz od 01.05.1973 r. do 06.06.1973 r. przyjąć wynagrodzenie proponowane przez wnioskodawcę albowiem wnioskodawca ani przed organem rentowym ani też przed Sądem Okręgowym nie udowodnił iż w w/w okresach uzyskiwał wynagrodzenie w w/w kwotach. W szczególności takim dowodem na wysokość wynagrodzenia uzyskiwanego przez wnioskodawcę w maju 1973 r. i czerwcu 1973 r. nie może być załączona do odwołania od decyzji z 30.06.2015 r. kserokopia karty wypłat albowiem dowodem mogą być tylko oryginały dokumentów. Niezależnie od powyższego dokument ten nie spełnia wymogów do przyjęcia go za dowód otrzymanych dochodów bowiem dokumentem takim jest druk Rp-7, którego wnioskodawca nie posiada.

Brak jest również podstaw do uwzględnienia wnioskodawcy do obliczenia kapitału początkowego okresu nauki w (...) Szkole (...) od 1963 r. do 1966 r. Jak również okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców i we własnym gospodarstwie.

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 2 pkt.1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 748), za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. okresy zatrudnienia po ukończeniu 15 lat życia na obszarze Państwa Polskiego - w wymiarze

nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy, jeżeli w tych okresach pracownik pobierał wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego: chorobowy, macierzyński lub opiekuńczy albo rentę chorobową, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne. Z pisma Spółki (...) Spółka Akcyjna Oddział w D. Zakład Kopalnie (...) w Całkowitej Likwidacji z dnia 19.10.2015 r. jednoznacznie wynika, że uczniowie szkół górniczych nie podpisali z kopalniami węgla kamiennego umów o pracę w celu przygotowania zawodowego ale tylko umowy o naukę zawodu w przyzakładowych szkołach górniczych. Nie otrzymywali wynagrodzenia, lecz tylko pomoc materialną w charakterze stypendium i nie wchodził w skład załogi kopalni. Zarządzeniem Ministra Górnictwa i Energetyki w 1985 r. przyznano absolwentom zasadniczych szkół górniczych dodatkowe uprawnienia polegające na zaliczeniu nauki w szkole do okresu pracy wymaganego do otrzymania specjalnego wynagrodzenia wypłacanego miesięcznie tzw. Karta Górnika oraz do czasu wymaganego do otrzymania specjalnego wynagrodzenia wypłacanego miesięcznie tzw. Karta Górnika oraz do czasu wymaganego przy nabywaniu uprawnień do nagród jubileuszowych, jeżeli po ukończeniu szkoły podjęli pracę w kopalni. Przyznanie tych dodatkowych uprawnień absolwentom zasadniczych szkół górniczych nie zmieniło jednak charakteru nauki w tych szkołach, które nadal pozostawały szkołami dla młodzieży niepracującej. Okres nauki w zasadniczej szkole górniczej, podczas której uczeń tej szkoły odbywał zajęcia praktyczne na podstawie umowy nie mającej podstawy w stosunku pracy, nie stanowi okresu zatrudnienia zaliczanego do stażu pracy.

Brak jest również podstaw do uwzględnienia wnioskodawcy do stażu ubezpieczeniowego okresu wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym rodziców oraz we własnym gospodarstwie rolnym ponieważ nie są to okresy składkowe ani nie składkowe o których mowa w art. 6 i 7 ustawy emerytalnej dlatego nie można ich uwzględnić do wysokości kapitału początkowego. Okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców i we własnym gospodarstwie został wnioskodawcy uwzględnione przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej.

Mając powyższe na względzie Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wnioskodawcy. Sąd orzeczenie o kosztach oparł o przepis art. 102 k.p.c. mając na względzie to, że strona pozwana cofnęła wniosek o zwrot przez wnioskodawcę kosztów procesu. Jak również sytuacja materialna wnioskodawcy.

Apelację od powyższego wyroku złożył wnioskodawca wnosząc przeliczenie kapitału początkowego i emerytury poprzez zaliczenie okresu nauki w (...) Szkole (...) jako okresu składkowego, podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za okres od 1- 14 października 1970 r. według wpisu w legitymacji ubezpieczeniowej, przeliczenia wysokości zarobków z okresu zatrudnienia w (...) w tym uwzględnienia stawki dziennej 110 zł i 102 zł. Nadto skarżący wnosił o uznanie okresu pracy w gospodarstwie rolnym ojca, którego to okresu nie ma wliczonego do emerytury rolniczej.

Sąd Apelacyjny dodatkowo ustalił w toku postępowania apelacyjnego.

Zarobki wnioskodawcy wskazane w legitymacji ubezpieczeniowej za okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w K. w kwocie 16.132,50 zł. dotyczą okresu od 1 stycznia 1970 r. do 30 września 1970 r., wnioskodawca był zatrudniony jeszcze do 14 października 1970 r. ze stawką godzinowa 5,70 zł/h. Wynagrodzenie za owe 14 dni wynosi według tej stawki 547,20 zł, a organ rentowy uwzględnił wynagrodzenie w kwocie 384 zł, różnica 163,20 zł.

Dowód: kserokopia legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy, akta kapitału początkowego i emerytalne wnioskodawcy z ZUS O/ W..

W okresie zatrudnienia w (...) stawka dzienna wynagrodzenia wnioskodawcy wynosiła: od 2 listopada 1970r. do 30 kwietnia 1972r. i od 1 czerwca 1972. do 5 czerwca 1973r. 102 zł. Tylko w maju 1972 r, stawka dzienna wynosiła 116 zł. Przy uwzględnieniu tych stawek wynagrodzenie wnioskodawcy wyniosło w okresie: od 2 listopada 1970 r. do 30 grudnia 1970. – 4.998zł, organ rentowy za ten okres uwzględnił – 1.822 zł, różnica 3.176 zł.

W 1971 r. – wynagrodzenie według stawki w/w 30.600 zł, organ rentowy uwzględnił kwotę – 36.501 zł,

w 1972 r. – wynagrodzenie według stawek z 30.950 zł, przyjęte przez organ rentowy – 44.945 zł,

w 1973 r. do 5 czerwca z wynagrodzenie według stawek – 11.423 zł, przyjęte przez organ rentowy – 21.207 zł.

Dowód akta osobowe wnioskodawcy z (...) z kserokopia, akta kapitału początkowego i emerytalne wnioskodawcy z ZUS O/ W..

Sąd Apelacyjny zważył.

Apelacja wnioskodawcy tylko w części zasługuje na uwzględnienie.

Z zapisu w legitymacji ubezpieczeniowej, której oryginał wnioskodawca okazał na rozprawie apelacyjnej jednoznacznie wynika, że podane wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia od 1stycznia 1970 r. do 14 października 1970 r., faktycznie dotyczy 9 miesięcy, tak wskazano w legitymacji, a nadto podana kwota podzielona przez 9 m-cy odpowiada stawce miesięcznej wpisanej w legitymacji. Nadto w owym dokumencie wpisano stawkę godzinową 5,70 zł./h. Wyliczone jak wyżej wynagrodzenie stanowi iloczyn 8 godz. x 12 dni x 5,70 zł.

Odnosnie stawek wynagrodzenia za okres zatrudnienia w (...), nie ma podstaw do przyjęcia, że były to stawki akordowe, bo przeczy temu zapis w karcie osobowej w aktach osobowych wnioskodawcy, odpowiadały podane kwoty stawkom dziennym. Z tego względu przy zastosowaniu przepisu § 31 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. 2011/237/1412) i przyjęciu 25 dni roboczych za okres przed 1 stycznia 1981 r. x 8 godz. x odpowiednio za podane wyżej okresy stawki 102 zł lub 116 zł.

W zakresie opisanym w pkt I sentencji wyroku należało przeliczyć wysokość kapitału początkowego, przy zastosowaniu art. 174 w zw. z art. 111 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, a odnośnie emerytury na podstawie art. 25 powołanej ustawy. Orzeczenie jak w pkt I sentencji wyroku Sadu Apelacyjnego znajduje uzasadnienie w art. 386 § 1 kpc.

Dalej idąca apelacja wnioskodawcy podlega oddaleniu jako niezasadna. Odnosnie odmowy uznania jako okresu składkowego nauki w (...)Szkole (...), Sąd Apelacyjny w całości podziela stanowisko Sądu Okręgowego, jako że nie był to okres zatrudnienia, a uczniowie odbywali co najwyżej zajęcia praktyczne. Koresponduje powyższa ocena z wnikliwie przedstawionym stanowiskiem (...).

Stosownie bowiem do treści art. 10 ust. 1 powołanej wyżej ustawy emerytalnej przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,
 - 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
 - 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia,
- jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Z uwagi na wyjątkowo niski staż pracowniczy wnioskodawcy, nawet uwzględnienie wnioskowanego okresu pracy w gospodarstwie rolnym ojca wnioskodawcy w żadne mierze nie wpłynie na przyznanie innego rodzaju emerytury, czy nawet pozwalającej przyznanie jej w kwocie minimalnej, nie ma podstaw, zgodnie z powołanym przepisem do zastosowania przedmiotowej instytucji, z tych motywów, bowiem z powołanego pisma KRUS wprost wynika, że zaliczono wnioskodawcy do świadczenia rolniczego okresy ubezpieczenia społecznego rolników, a nie pracy rolnej w powyższym znaczeniu.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny oddalił dalej idącą apelację na podstawie art. 385 kpc.

SSA Monika Kiwiorska-Pająk SSA Maria Pietkun SSA Elżbieta Kunecka

R.S.